

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

РІШЕННЯ

Від 25.04.2025 № 2877
м. Вінниця

56 сесія 8 скликання

Про хід виконання Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки у 2024 році

Керуючись пунктом 22 частини 1 статті 26, частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію про хід виконання Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки у 2024 році, згідно з додатком до цього рішення, взяти до відома.

2. Департаменту архітектури та містобудування міської ради спільно зі старостами старостинських округів та виконавчими органами міської ради, відповідальним за здійснення запланованих Програмою заходів, забезпечити їх виконання у 2025 році.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи (А. Іващук), з питань житлово-комунального господарства та комунальної власності (П. Бабій) та з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку (С.Ярова).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Додаток
до рішення міської ради
від 25.04.2025 № 2877

Інформація про хід виконання Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки у 2024 році

Програма збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки (далі – Програма), затверджена рішенням Вінницької міської ради від 22.12.2023 року №2062, зі змінами.

Розробник Програми – департамент архітектури та містобудування ВМР.

Мета Програми – формування місцевої пам'яткоохоронної політики, збереження і популяризація пам'яток культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади. Сприяння збереженню та розвитку пам'яткоохоронної галузі з урахуванням соціально-економічних, культурно-просвітницьких, історичних, туристичних, урбаністичних, містобудівних та об'ємно-просторових передумов.

Культурна спадщина є невід'ємною частиною історичної пам'яті та ідентичності громади, що формує її унікальність та сприяє розвитку туризму й освіти. У 2024 році заходи щодо збереження культурної спадщини відбувалися в умовах складної економічної та безпекової ситуації. Незважаючи на виклики, пов'язані з фінансуванням та технічним станом об'єктів, Вінницька міська територіальна громада продовжила активну роботу з охорони та популяризації культурного надбання.

Основними напрямками діяльності стали моніторинг стану пам'яток, реставраційні роботи, інформаційна та просвітницька діяльність, а також інвентаризація реєстру та переліків об'єктів культурної спадщини. Особлива увага приділялася дослідженню процесів приведення пам'яткоохоронних документів у відповідність до законодавства.

Пріоритетними завданнями цільової Програми є конкретні напрями діяльності, що заплановані до реалізації протягом 2024-2026 років та забезпечать досягнення мети через конкретні дії, визначені у напрямках діяльності і заходах/проектах цільової Програми та які можна оцінити за допомогою результативних показників моніторингу (ключові показники), що характеризує ефективність реалізації.

Відповідно до п. 7.1. «Реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини» та матриці строків та етапів реалізації Програми, визначеної в п. 5.1 було виконано наступні заходи:

В галузі контролю за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини (далі ОКС):

На вимогу Закону України «Про охорону культурної спадщини» було ініційовано процес отримання повноважень органу охорони культурної

спадщини та створення Бюро охорони культурної спадщини (далі – БОКС) в структурі Департаменту архітектури та містобудування міської ради (далі – ДАтаМ).

БОКС ДАтаМ діє як уповноважений орган охорони культурної спадщини, відповідно до ч. 2 ст. 6 Закону України «Про охорону культурної спадщини», наказу Мінкультури України від 11.03.2013 № 158 «Про затвердження Порядку обліку об'єктів культурної спадщини», в межах набутих повноважень Положенням про департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради (далі – Положення), затвердженого рішенням Вінницької міської ради «Про внесення змін до Положення про департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради та затвердження його в новій редакції» від 28.06.2024 року № 2384, керуючись ст. 26, ч. 1 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

розробка та затвердження правил утримання об'єктів культурної спадщини в приватній власності

Розпочато роботу з відбудови комунікації з власниками та користувачами об'єктів культурної спадщини в рамках періодичних зустрічей в інспектованих об'єктах та відкритих заходів БОКС.

підтримка розвитку системи громадського нагляду над об'єктами культурної спадщини

Розпочато роботу зі створення та впровадження структури громадського нагляду досвідченими фахівцями у сфері охорони культурної спадщини, а також громадян на правах громадських інспекторів для спостереження за станом зберігання та використання пам'яток, їхніх територій і зон охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць – згідно зі ст. 8 Закону України «Про охорону культурної спадщини».

демонтаж та вилучення радянської символіки на об'єктах культурної спадщини відповідно переліку згідно ЗУ «Про засудження комуністичного та націоналсоціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

У ході проведеної інвентаризації було виявлено ряд об'єктів, котрі пропонуються БОКС, як уповноваженим органом охорони культурної спадщини, до не внесення до Реєстру об'єктів культурної спадщини внаслідок виявлення предмету охорони що визначено проявом символіки російської імперської політики, відповідно до роз'яснень МІП та УТНІП стосовно чинних процедур демонтажу пам'ятників та деяких інших аспектів очищення громадського простору – про що було повідомлено спеціально уповноважений орган охорони культурної спадщини, у відповідь на лист від 08.11.2024 року, реєстр. індекс 01/01/78709 та надано список таких об'єктів з визначенням проблематики по кожному, а саме: 6 об'єктів що мають «подвійний статус», потребують корегування за категорією місцеве та зміни предмету охорони за категорією національне та 7 об'єктів, що пропонуються до не внесення до Реєстру внаслідок втрати предмету охорони.

В галузі науково-дослідного забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини:

виявлення, дослідження нових об'єктів культурної спадщини та збір інформації. Складання актів технічного стану об'єктів культурної спадщини

В рамках моніторингу ОКС «Будинок міської думи» складено технічний звіт за результатами обстеження та оцінки технічного стану північного (головного) фасаду пам'ятки архітектури місцевого значення «Будинок міської думи» за адресою: м. Вінниця, вул. Соборна, 67.

проведення первинних досліджень, фото-фіксації. Складання облікових карток на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини та підготовка пропозицій щодо надання їм статусу об'єктів культурної спадщини та занесення до Державного Реєстру пам'яток України

Консультативною радою з питань охорони культурної спадщини органу охорони культурної спадщини Вінницької обласної військової адміністрації - управління містобудування та архітектури 10 грудня 2024 року було розглянуто та затверджено внесення до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, в т.ч. 1 комплексу об'єктів за видом архітектури та містобудування (в складі 2 об'єктів за видом архітектура та 1 об'єкту за видом історія), 1 об'єкта за видом історії, та 18 об'єктів (в тому числі 7 комплексів) за видом монументальне мистецтво. Очікується наказ ВОВА про надання статусу.

дослідження та визначення історичної складової території Вінницької міської територіальної громади

Ведеться послідовна робота за вказаним напрямком, з метою забезпечення врегулювання правових, організаційних, соціальних та економічних відносин у сфері охорони культурної спадщини, її збереженні, використанні об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисті традиційного характеру середовища.

стратегічне планування та замовлення облікової документації на щойно виявлені ОКС для занесення до Державного Реєстру пам'яток України

У 2024 році замовлено облікову документацію на комплекс ОКС «Історико-архітектурний комплекс «Мури», заснований 1611 р.», по вул. Соборній в м. Вінниця для занесення до Державного Реєстру пам'яток України.

Окрім того, відповідно до критеріїв відбору пам'яток культурної спадщини, визначених у п. 5.2. Програми – БОКС заплановано заходи з виготовлення облікової документації на ОКС та їх комплекси в наступних роках, зазначені в п. 7.6. Програми.

В галузі охорони, збереження та функціонування об'єктів культурної спадщини та історико-культурного середовища:

інвентаризація та моніторинг об'єктів культурної спадщини

В межах делегованих наразі повноважень БОКС ДАтаМ у 2024 році проаналізовано чинні Переліки ОКС. Направлено подання Міністерству культури та стратегічних комунікацій України (реєстраційний індекс 05/00/002/169138 від 21.10.2024 року) щодо проведених досліджень та перегляду наявних архівних матеріалів об'єктів культурної спадщини м. Вінниці, щодо внесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України за категорією місцевого значення об'єктів культурної спадщини м. Вінниці, які взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом, з корегуванням відповідно чинних вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», у кількості 126 од. (об'єктів, що розташовані окремо та комплексів зі складовими).

За 2024 рік було проведено 16 постійних моніторингів, за результатами чого складено акти візуального обстеження. Проведено постійний моніторинг 173 об'єктів м. Вінниці, та 22 ОКС ВМТГ, за результатами чого на кожний ОКС складено інформаційну довідку.

забезпечення укладання охоронних договорів (зобов'язання) на об'єкти культурної спадщини в установленому законодавством порядку

Відповідно до набутих повноважень БОКС було направлено клопотання (реєстр. інд. 01/00/010/1366 від 07.01.2025 року) Вінницькій обласній військовій адміністрації щодо здійснення процедури передачі повноважень, визначених п. 11, ч. 2., ст. 6 Закону України «Про охорону культурної спадщини».

замовлення підготовки документів, розробки проєктів, експертних висновків і здійснення заходів щодо охорони культурної спадщини

За запитом структурних підрозділів, користувачів чи власників ОКС надається всебічна підтримка у підготовці та виконанні пам'яткоохоронної документації.

У 2024 році, відповідно до отриманих запитів, та згідно з журналом надання витягів було надано 17 фрагментів історико-архітектурного опорного плану та 2 висновки щодо відповідних програм і проєктів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, меліоративних, шляхових, земляних робіт на пам'ятках місцевого значення, історико-культурних заповідних територіях та в зонах їх охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, а також програм та проєктів, реалізація яких може позначитися на стані об'єктів культурної спадщини.

погодження встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дошок (інформаційних емблем, позначок, і т.п.), виготовлення та встановлення макетів або меморіальних дошок пам'яток сакральної архітектури на місцях їх історичного розташування

Було розроблено макет інформаційної дошки для ОКС, пам'ятки архітектури місцевого значення – «Водонапірна башта», який розміщено балансоутримувачем на фасаді споруди.

В галузі облікування нововиявлених та існуючих об'єктів культурної спадщини:

сприяння оновленню застарілої облікової документації на об'єкти культурної спадщини

В рамках проведених моніторингів ОКС актами візуального обстеження було визначено потребу актуалізації облікової документації.

своєчасна актуалізація облікових справ об'єктів культурної спадщини та повідомлення уповноважених органів щодо необхідності корегування Державного реєстру об'єктів культурної спадщини.

В 2024 році було розпочато перегляд та оцифрування наявних в ДАтаМ матеріалів щодо ОКС з метою початку формування облікових справ та у зв'язку з отриманням повноважень ч. 2, ст. 6 Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Відповідно до п. 7.2. «Визначення візій щодо раціонального використання, ревіталізації, реабілітації, джентрифікації та консервації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови» та матриці

строків та етапів реалізації Програми, визначеної в п. 5.1 було виконано наступні заходи:

В галузі комплексної оцінки стану об'єктів культурної спадщини шляхом інвентаризації:

створення актуальної бази даних об'єктів культурної спадщини на основі даних щорічного моніторингу та технічних актів стану пам'яток

В рамках проведення інвентаризації ОКС створено внутрішню базу даних з вказанням загальної статистичної інформації з метою уніфікації та структуризації наявних матеріалів та відомостей, яка перебуває в процесі простійної актуалізації та заповнення згідно з отримуваними матеріалами в рамках процесу делегування повноважень обласним органом охорони культурної спадщини.

В галузі організації досліджень та заходів щодо об'єктів культурної спадщини, які потребують невідкладних протиаварійних робіт.

У відповідь на лист Державного архіву Вінницької області, як уповноваженого користувача ОКС, від 15.08.2024 року (реєстр. індекс №05/23/56676) щодо обвалу карнизу західного фасаду Колегіуму, та інших часткових пошкоджень фасадів ініційовано проведення фахового технічного обстеження об'єкту з визначенням об'єму подальших протиаварійних робіт. КП «Агенція муніципальної нерухомості» ВМР підготовлено рішення, затверджене виконавчим комітетом ВМР від 13.02.2025 року №381, згідно чого надано дозвіл на проведення комплексу заходів з проєктування невідкладних робіт на західному фасаді будівлі Державного архіву Вінницької області за адресою: м. Вінниця, пл. Т. Шевченка, 1 (вул. Соборна, 17) у 2025 році.

Окрім того, у 2024 році у відповідь на звернення користувачів, власників, уповноважених установ та представників громадськості було проведено ряд моніторингових запитуваних об'єктів з наданням рекомендацій щодо подальших дій та правил користування ОКС, визначеними в актах візуального обстеження.

В галузі виконання заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та іншого щодо об'єктів культурної спадщини:

За інформацією ДАтаМ та співвиконавців/замовників робіт протягом 2024 року виконано ряд заходів щодо ОКС, зокрема:

Департаментом капітального будівництва міської ради направлено 21 545,361 тис. грн. на проведення реставраційних робіт пам'ятки архітектури місцевого значення "Будинок окружного суду" по вул. Грушевського, 17 у м. Вінниці (охоронний номер 22-Вн) з пристосуванням під потреби міського суду (в т.ч. проєктні роботи)". Ступінь готовності на кінець 2024 року - 39,8%.

Департаментом культури міської ради направлено 99,600 тис. грн. на реставрацію пам'ятки архітектури місцевого значення «Палац» по вул. Симона Петлюри, 15-А в м. Вінниці (охоронний № 6) (пристосування в частині влаштування опалення адміністративного будинку)», а саме на виготовлення проєкту влаштування системи опалення.

В галузі вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади.

В рамках презентаційних заходів БОКС було проведено захід «Нова ера спадщини: стратегії для власників пам'яток», що став важливим майданчиком

для обговорення проблем та можливостей у сфері збереження культурної спадщини. Участь у заході взяли власники та балансоутримувачі об'єктів культурної спадщини з метою проведення SWOT-аналізу та обговорення стратегій ефективного управління й захисту історичних пам'яток.

В рамках інвестиційного проекту виготовлено 10 охоронних дошок, 8 з яких встановлено на фасадах ОКС.

Відповідно до п. 7.3. «Планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної культурної спадщини» та матриці строків та етапів реалізації Програми, визначеної в п. 5.1 було виконано наступні заходи:

В галузі розвитку всебічного співробітництва громадськості та учасників культурної та пам'яткоохоронної галузей

проведення науково-практичних конференцій, семінарів, симпозіумів, виставок, презентацій тощо з питань охорони, культурної спадщини

Проведено ряд презентаційних заходів БОКС, в т.ч. «Презентація Бюро Охорони Культурної Спадщини у Вінниці», «Мережування «Нова ера спадщини» для власників пам'яток, «Семінар «Важливість збереження та досвід аналізу культурних нашарувань в реставрації», в яких прийняло участь 78 представників.

Створено сторінку БОКС в соцмережі Facebook. Середнє охоплення публікацій складає 1663 перегляди на місяць (з них 11% від підписників) та максимальною кількістю разових переглядів публікації 11628.

Інформація щодо фінансування цільової Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки у 2024 році
назва програми

№ з/п	Обсяг коштів, передбачений на фінансування заходу/проекту програми всього, тис. грн			Обсяг коштів, передбачений на фінансування заходів/проектів у 2024 році за визначеним джерелом, тис. грн.			Фактично профінансовано у 2024 році, тис. грн.			Касові видатки у 2024 році, тис. грн.			Залишок невикористаних коштів, тис. грн.			Пояснення причин невикористання коштів
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Джерела фінансування	державний бюджет	бюджет ВМТГ	інші джерела	державний бюджет	бюджет ВМТГ	інші джерела	державний бюджет	бюджет ВМТГ	інші джерела	державний бюджет	бюджет ВМТГ	інші джерела	державний бюджет	бюджет ВМТГ	інші джерела	
Завдання 1. Реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини																
1.1. Охорона, збереження та функціонування об'єктів культурної спадщини та історико- культурного середовища																
1.1.1. Погодження, виготовлення та встановлення 10 охоронних дошок єдиного зразка для об'єктів культурної спадщини (пам'яток археології, історії, монументального мистецтва, архітектури, містобудування, природи (ландшафту), науки та техніки, в т.ч. не матеріальної культурної спадщини.																
1.1.1	-	-	12,000	-	-	12,000	-	-	12,000	-	-	12,000	-	-	-	-
1.3. Виготовлення облікової документації на об'єкти культурної спадщини, в т.ч. на облікування нововиявлених та існуючих об'єктів культурної спадщини																
1.3.1. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Історико-архітектурний комплекс “Мури”, заснований 1611 р.» за адресою: м. Вінниця, вул. Соборна для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.																
1.3.1.	-	44,991	-	-	44,991	-	-	44,991	-	-	44,991	-	-	-	-	-
Завдання 2. Визначення візій щодо раціонального використання, ревіталізації, реабілітації, джентрифікації та консервації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови																
2.2. Виконання заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та іншого щодо об'єктів культурної спадщини																
2.2.2. Розробка науково-проектної документації «Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Палац» по вул. С. Петлюри, 15-А у м. Вінниці» (охоронний №6)																
2.2.2	-	2 979,840	-	-	100,000	-	-	99,600	-	-	99,600	-	-	0,400	-	відкориговано відповідно до кошторисної документації
2.2.3. Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Палац» по вул. С. Петлюри, 15-А у м. Вінниці» (охоронний №6)																
2.2.3	-	30 000,000	-	-	600,000	-	-	-	-	-	-	-	-	600,000	-	вчасно не затверджено науково-проектну документацію
2.2.5. Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Будинок окружного суду» по вул. Грушевського, 17 у м. Вінниці (охоронний номер 22-Вн) з пристосуванням під потреби міського суду (в т.ч. проектні роботи)																
2.2.5.	-	21 545,361	-	-	21 545,361	-	-	21 545,361	-	-	21 545,360	-	-	-	-	-
Всього	-	54 570,192	12,000	-	22 290,352	12,000	-	21 689,952	12,000	-	21 689,951	12,000	-	600,400	-	

**Інформація щодо досягнення ключових показників
Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської
територіальної громади на 2024-2026 роки у 2024 році**

назва програми

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	Джерело інформації	Затверджено програмою на 2024 рік	Виконано у 2024 році	Рівень виконання до затвердженого програмою (%)
1	2	3	4	5	6	7
Кількісні показники						
1	Інвентаризовано об'єктів культурної спадщини	од.	акти постійного моніторингу	110	189	171
2	Виявлено об'єктів що потребують невідкладних протиаварійних/реставраційних/інших заходів	од.	акти постійного моніторингу	10	102	1020
3	Виявлено нових об'єктів культурної спадщини	од.	протокол рішення про внесення до переліку	10	19	190
4	Виконано облікових документацій на об'єкти культурної спадщини всього	од.	акт виконаних робіт	1	1	100
5	в тому числі за видами:	-	-	-	-	-
5.1	Історичні	од.	акт виконаних робіт	1	1	100
5.2	Монументального мистецтва	од.		-	-	100
5.3	Архітектури	од.		1	-	0
5.4	Містобудування	од.	акт виконаних робіт	-	1	200
5.5	Садово-паркового мистецтва	од.		-	-	-
6	Виконано проєктів зон охорони на об'єкти культурної спадщини	од.		3	-	0
7	Виконано/скореговано проєктно-кошторисних документацій	од.	Департаментом капітального будівництва ВМР	2	1	50
8	Реставровано/музеїфіковано/встановлено меморіальних дошок та пам'ятних знаків	од.	дані БОКС ДАтаМ	3	1	33
9	Реставровано/законсервовано/ревіталізовано об'єктів культурної спадщини	од.	Департамент культури ВМР	1	1	100
10	Кількість розроблених програм та проєктів із залученням грантів та інвестицій	од.	договір про інвестиційну угоду	1	1	100
11	Проведено науково-практичних конференцій, семінарів, симпозіумів, виставок, презентацій з питань охорони культурної спадщини	од.	відкриті дані ЗМІ	1	3	300
Якісні показники						
12	Рівень відповідності облікової документації чинному вимогам Порядку обліку об'єктів	%	-	10	10	100
13	Фактичне виконання запланованих заходів щодо охорони та збереження об'єктів культурної спадщини	%	-	90	93	103

1	2	3	4	5	6	7
14	Питома вага облікованих об'єктів культурної спадщини від загальної кількості запланованих	%	-	100	100	100
15	Динаміка кількості об'єктів (відсоток змін у Переліках)	%	-	80	100	125
16	Частка об'єктів що внесена до реєстру об'єктів культурної спадщини	%	-	10	10	100
17	Частка об'єктів що внесена до електронного каталогу пам'яток	%	-	10	60	600

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Департамент архітектури та містобудування
Гончарова Інна Володимирівна
Завідувач сектору охорони та розвитку історичного середовища
Бюро охорони культурної спадщини